

Bestemmingsplan “Horstlanden-Veldkamp 2010”

Nota Samenvatting en beantwoording zienswijzen

Gemeente Enschede
Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer
Cluster Ruimtelijke Ontwikkeling
Afdeling Bestemmingsplannen

Januari 2011

SAMENVATTING EN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN MET BETREKKING TOT HET ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN "HORSTLANDEN-VELDKAMP 2010".

Bestemmingsplan : Horstlanden-Veldkamp 2010
: 20090339 BWT

Het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" heeft van 2 september tot en met 13 oktober 2010 ter inzage gelegen. Dit bestemmingsplan betreft een algehele herziening van het huidige bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp". Hiermee wordt beoogd het gebied van een actuele juridisch-planologische regeling te voorzien. Uitgangspunt daarbij is het conserveren van de bestaande inrichting van het gebied ten behoeve van een goed ruimtelijk beheer. Het bestemmingsplan is tevens noodzakelijk om enkele nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen planologisch vast te leggen en/of onder voorwaarden mogelijk te maken.

Voor de herstructureringsprojecten "In de Groene Bogen" en "Plan de Nassau" is een passende bestemmingsregeling opgenomen. De beoogde reconstructie van de Parkweg en de Volksparksingel met de infrastructurele aanpassingen worden in dit bestemmingsplan gefaciliteerd.

Gedurende de termijn van de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" zijn 7 zienswijzen ingediend. Eén zienswijze is meeondertekend door personen, woonachtig op 80 verschillende adressen.

Samenvatting en beantwoording zienswijzen:

1. Reclamante 1

Brief van 4 oktober 2010, ingekomen 6 oktober 2010

In de zienswijze wordt bezwaar gemaakt tegen een aantal punten van het bestemmingsplan:

1a. Reactie reclamante:

De digitale verbeelding van het plan geeft vele aanduidingen die op de plankaart te verwachten zijn niet weer. Zo zijn geen bouwhoogten en nadere aanduidingen aangegeven. De digitale verbeelding is derhalve ondeugdelijk en schept rechtsonzekerheid. Op de website van de gemeente is het ontwerp-bestemmingsplan ten onrechte niet te vinden. De terinzagelegging en plaatsing op de website zou (opnieuw) plaats moeten vinden.

1a. Commentaar Gemeente:

Het bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is opgesteld conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2008. In deze standaard is opgenomen hoe de analoge en digitale verbeelding opgebouwd dient te worden. Daarbij is er een groot verschil: waar op de analoge kaart alle aanduidingen op de verbeelding zelf zichtbaar zijn, schrijft de SVBP2008 voor dat bij de digitale verbeelding dit niet is toegestaan. De verschillende aanduidingen worden digitaal pas zichtbaar wanneer van een bepaalde locatie de achterliggende informatie wordt opgevraagd. Op de website van de gemeente Enschede is, zoals opgenomen in de kennisgeving, het bestemmingsplan Horstlanden-Veldkamp 2010 terug te vinden op <https://www.ruimtelijkeplannen.enschede.nl/NL.IMRO.0153.20090339-0002>. Sinds 1 januari 2010 is dit de juridisch geldende vorm waarin een bestemmingsplan digitaal beschikbaar gesteld dient te worden. Daarnaast is op de website van de gemeente Enschede de kennisgeving van het ter inzage leggen van het bestemmingsplan Horstlanden-Veldkamp 2010 ook digitaal raadpleegbaar. Hiermee voldoet de gemeente Enschede aan haar wettelijke verplichtingen.

1b. Reactie reclamante:

Reclamante maakt tevens bezwaar tegen de bebouwingsmogelijkheden die het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" biedt. Zo mag volgens haar achter de voorgevelrooilijn 30 m² aan bijbehorende bouwwerken worden gerealiseerd tot een hoogte van 4,50 meter. Met ontheffing is zelfs 50 m² aan bijbehorende bouwwerken mogelijk. Omdat het bestemmingsplan daarnaast niet voorziet in een inperking van deze bouwmogelijkheden op perceelsniveau vreest zij voor hinder in de vorm van lichttoetreding, aangezien haar perceel en dat van haar burens erg smal en klein zijn. Tevens vreest zij voor een verdere en onaanvaardbare wijze van versterking van de wijk. Volgens reclamant dienen de regels op dit onderdeel derhalve strikter te worden omschreven.

De onbeperkte mogelijkheid 30 m² aan bijbehorende bouwwerken achter de voorgevelrooilijn te realiseren, maakt het op de vele kleinere percelen in het plangebied mogelijk het perceel voor een zeer groot deel vol te bouwen.

Hier zou ten minste het criterium van maximaal 50% bebouwing van het bouwperceel dienen te gelden. Ook is het haast onmisbaar dat aan de bouwvoorschriften wordt toegevoegd dat 30 m² aan bijbehorende bouwwerken binnen de bestemming "Wonen" per bouwperceel mogelijk is. Zonder de toevoeging 'per bouwperceel' kan de uitleg van de voorschriften conflicten opwerpen.

1b. Gemeentelijk commentaar:

Voor het stedelijk gebied is binnen de bestemming "Wonen" gekozen voor een uniforme regeling van de erfbouwing. In het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" zijn in de regels behorende bij dit bestemmingsplan in artikel 16.2 bij de bestemming Wonen, bebouwingsregels opgenomen ten aanzien van de hoofdgebouwen, bijbehorende bouwwerken, overige bouwwerken, garageboxen, nutsvoorzieningen en bestaande bebouwing.

Daarnaast is in artikel 16.3 onder lid d de bepaling opgenomen dat middels een te verlenen ontheffing de bouw van bijbehorende bouwwerken mogelijk kan worden gemaakt. De voorwaarden die hierbij gelden zijn:

- 1. het gezamenlijk oppervlak van bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak mag niet meer bedragen dan maximaal 50 m²*
- 2. het bebouwingspercentage mag niet meer bedragen dan 50%.*

De algemene definitie voor 'bebouwingspercentage' luidt:

Een op de verbeelding van het plan of in de regels aangegeven percentage, dat de grootte aangeeft van het deel van een bouwperceel, dat ten hoogste mag worden bebouwd.

Het algemene meetvoorschrift 'Maximale bebouwingspercentage' luidt:

het aangegeven bebouwingspercentage moet worden berekend over het gehele bouwperceel, met inbegrip van de buiten de bouwgrens gelegen gronden. Voor de berekening blijven bouwwerken gelegen beneden peil buiten beschouwing.

Erkend moet worden dat de bovengenoemde definitie van 'bebouwingspercentage' en het betreffende meetvoorschrift in de regels bij het ontwerp-bestemmingsplan ontbreken. Desbetreffende bepalingen zullen alsnog in artikel 1 (Begrippen) en artikel 2 (Wijze van meten) worden opgenomen.

Wij wijzen u erop dat per 1 oktober 2010 de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en het daarbij behorende Besluit omgevingsrecht in werking is getreden. In het Besluit omgevingsrecht zijn in Bijlage II in Hoofdstuk II categorieën gevallen genoemd waarin voor bouwactiviteiten en planologische gebruiksactiviteiten geen omgevingsvergunning is vereist (dus vergunningsvrij kunnen worden gerealiseerd). De regels behorende bij het ontwerp-bestemmingsplan sluiten hierop aan. In dit ontwerp-bestemmingsplan mag in principe niet meer worden gebouwd dan het Besluit omgevingsrecht sowieso al vergunningsvrij toelaat.

1c. Reactie reclamante:

Verder is de bovenvermelde planregeling in strijd met de toelichting van het bestemmingsplan. De motivering, zoals verwoord in de toelichting, sluit niet aan bij de planregeling. In paragraaf 2.1.1 van de toelichting wordt aangegeven dat kleinschalige laagbouw overheerst. In paragraaf 5.3. wordt aangegeven dat het bestemmingsplan overwegend conserverend van aard is en dat in principe de bestaande situatie wordt vastgelegd. Dit is volstrekt in tegenspraak met de planregeling voor bijbehorende bouwwerken binnen de bestemming "Wonen". Door de zeer ruime planregeling wordt in paragraaf 3.2.2 van de toelichting onhoudbaar. Daar staat namelijk aangegeven dat gelet op het conserverende karakter van het bestemmingsplan, waarbij in hoofdzaak de bestaande situatie wordt vastgelegd, de Omgevingsvisie Overijssel 2009 geen directe doorwerking heeft op de beheersregeling van het bestemmingsplan.

Waar in de toelichting naar voren wordt gebracht dat volgens de gemeenteraad het hier gaat om een bijzonder stedenbouwkundig ensemble dat geldt als typisch voor de eerste tuinvijken in Nederland, maakt de gemeenteraad bij ongewijzigde vaststelling van dit plan reeds door de genoemde regeling voor bijbehorende bouwwerken het zeer eenvoudig dit ook volgens de gemeenteraad behoudenswaardige karakter van het plangebied binnen enkele jaren teniet te doen. Bouwvergunningen zullen immers bij het toelaten van dergelijke ruime oppervlakten en vooral bouwhoogten in het bestemmingsplan niet meer kunnen worden geweigerd, ook niet wegens welstandseisen. De welstandseisen mogen immers volgens vaste jurisprudentie de bouwmogelijkheden die het plan biedt niet teniet doen.

1c. Gemeentelijk commentaar:

Met uitzondering van het noordoostelijke deel van het plangebied van het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" en het Volkspark hier buiten beschouwing gelaten, kan de wijk Horstlanden-Veldkamp voor veruit het grootste deel bestempeld worden als een wijk die gekenmerkt wordt door kleinschalige bebouwing, hoofdzakelijk bestaande uit woningen in 1-2 bouwlagen met of zonder een kap. Incidenteel wordt binnen dit gebied van deze maat afgeweken. Desalniettemin blijft de kleinschaligheid van de bestaande bebouwing in deze wijk overheersend. Ons inziens is bij de vervaardiging van de verbeelding (plankaart) en de planregels hiermee voldoende rekening gehouden.

Het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" kan ons inziens wel degelijk worden bestempeld als een bestemmingsplan dat overwegend conserverend van aard is. Dat wil zeggen dat bij de vervaardiging van dit bestemmingsplan primair het uitgangspunt is geweest zoveel mogelijk gronden en bebouwing te bestemmen overeenkomstig het huidige gebruik.

Daarnaast wordt er in dit ontwerp-bestemmingsplan rekening gehouden met mogelijke (toekomstige) wensen van de bewoners en eigenaren van panden met betrekking tot eventuele uitbreidingen van hun panden. Op de verbeelding (plankaart) zijn middels bouwgrenzen, bouwvlakken aangegeven waarbinnen het hoofdgebouw mag worden uitgebreid. Hierbij is in de regel voor woningen een diepte van de bouwvlakken aangehouden van 12 en 13 meter, een en ander afhankelijk van de diepte van de bestaande bebouwing. Deze wijze van bestemmen is binnen de gemeente Enschede gebruikelijk bij de vervaardiging van nieuwe bestemmingsplannen conform de SVBP.

Tevens merken wij op dat de regels voor bijbehorende bouwwerken niet afwijken van wat volgens de Wabo en het Besluit omgevingsrecht sowieso al als vergunningsvrij mag worden gerealiseerd. Wel is het mogelijk om binnen het voorliggende bestemmingsplan, door middel van toepassing van een ontheffingsbepaling in de regels, het gezamenlijk oppervlak aan bijbehorende bouwwerken buiten het bouwvlak tot maximaal 50 m² te vergroten mits het bebouwingspercentage van 50% niet wordt overschreden (zie ook antwoord onder b.). Wij zijn het tevens niet eens met reclamante dat de planregels ten aanzien van uitbreidingsmogelijkheden als 'zeer ruimhartig' kunnen worden aangemerkt.

1d. Reactie reclamante:

De gewraakte regeling is geheel in strijd met de Watervisie 'Enschede- De Blauwe aders terug in de stad'. Eén van de drie doelstellingen van die belangrijke visie is dat water een leidende rol moet vervullen bij ruimtelijke plannen. Leidend principe van de Watervisie is dat regenwater zo min mogelijk uit het stedelijk gebied afgevoerd moet worden.

De waterparagraaf in de toelichting bij het plan gaat tot slot geheel voorbij aan de gevolgen van de verstening die het plan mogelijk maakt. De infiltratie van regenwater in de bodem kan fors minder worden als gevolg van het plan. In de waterparagraaf wordt daar geheel aan voorbij gegaan en ontbreekt ook een deugdelijke berekening van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding en het grondwaterpeil.

1d. Gemeentelijk commentaar:

Naar onze opvatting zijn de bebouwingsregels niet in strijd met de Watervisie Enschede. Een verdere verstening van het oppervlak hoeft per definitie niet te betekenen dat hiermee het bergend vermogen van de bodem ten aanzien van het regenwater wordt verminderd. Wel is het zo dat een verdere verstening van het oppervlak ten aanzien van de doelstellingen genoemd in de Watervisie om andere oplossingen (infiltratie) vraagt dan indien dit niet het geval zou zijn.

Het waterbeleid van de gemeente Enschede is, zoals vermeld in de toelichting bij het bestemmingsplan, gericht op het scheiden van waterstromen en het vasthouden, bergen en afvoeren van hemelwater. Volgens de landelijke bouwregeling (Wabo) mag onder bepaalde condities zondermeer vergunningvrij gebouwd worden.

Het voorliggende bestemmingsplan gaat daarnaast uit van een beperkte erfbebouwingsregeling. Vanuit de waterwetgeving zijn er nog geen instrumenten beschikbaar om de kleinschalige toename van de verharding op particulier terrein tegen te gaan. De toename van verhard oppervlak op particulier terrein leidt tot meer afstromend hemelwater. Indien nodig zullen de voorzieningen in de openbare ruimte hierop aangepast worden conform het waterbeleid van de gemeente Enschede. Graag zien wij het water lokaal infiltreren waar mogelijk. Om onze burgers hiertoe aan te moedigen wordt samen met het waterschap een communicatietraject en subsidieregeling voorbereid.

De gemeente Enschede is een hemelwaterverordening aan het opstellen die de taken voor particulieren ten aanzien van het omgaan met en infiltreren van hemelwater expliciet beschrijft. Tevens zullen gebieden aangewezen worden waar infiltratie mogelijk is. Het grondwaterpeil is een belangrijk criterium in de gebiedstoewijzing.

In het kader van het vooroverleg is het bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" ter beoordeling naar het Waterschap Regge en Dinkel verzonden. Het waterschap Regge en Dinkel heeft per e-mail van 20 april 2010 op het voorontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" een positief wateradvies gegeven. Volgens het waterschap worden in het bestemmingsplan, dat in principe de bestaande situatie vastlegt, de beleidsuitgangspunten van het waterschap ten aanzien van afkoppelen, waterbergen en grondwaterneutraal bouwen goed verwoord. Voor de (her)ontwikkelingslocaties binnen het plangebied zullen te zijner tijd herzieningen op het bestemmingsplan in procedure worden gebracht. Hiervoor zal dan weer een nieuw wateradvies worden gegeven.

2. Reclamante 2

Brief van 6 oktober 2010, ingekomen 8 oktober 2010; aanvulling zienswijze bij brief van 22 oktober 2010, ingekomen 25 oktober 2010

2a. Reactie reclamante:

Reclamante is eigenaar van het perceel Emmastraat 190. Op 15 juli 2010 is door reclamante een aanvraag bouwvergunning ingediend voor de bouw van 17 grondgebonden woningen op deze locatie. Reclamante is van mening dat het thans geldende bestemmingsplan daarvoor de mogelijkheden geeft en woningbouw mogelijk maakt. Op 30 september 2010 werd de aanvraag voor de bouwvergunning geweigerd. Thans vindt er overleg met de gemeente plaats over de gronden waarop de weigering is gebaseerd.

Reclamante merkt op dat in het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" geen woonbestemming meer is opgenomen.

Door deze wijze van bestemmen wordt reclamante ernstig geschaad in haar plannen om ter plaatse woningbouw te realiseren. De gemeenteraad wordt verzocht om de bestemming "Wonen" alsnog op te nemen en het ontwerp-bestemmingsplan te wijzigen, zodat medewerking kan worden verleend aan de bouw van 17 grondgebonden woningen.

2a. Gemeentelijk commentaar:

Het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp" betreft een globaal bestemmingsplan waarbij ten aanzien van het bestemmen van gronden en functies sprake is van een 3-lagensysteem. Hierbij wordt aan de gronden binnen het plangebied een globale basisbestemming toegekend en middels medebestemmingen en/of aanduidingen de afwijkende functies binnen deze globale basisbestemming aangegeven. Tenslotte zijn in dit bestemmingsplan een aantal inrichtingen (bedrijven en voorzieningen) specifiek bestemd, indien zij volgens de bij dit bestemmingsplan behorende Staat van Inrichtingen in milieucategorie 3 of hoger konden worden gerangschikt.

In het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp" heeft het perceel aan de Emmastraat 190 de globale basisbestemming "Wonen" gekregen. Daarnaast zijn de panden die zich op dit perceel bevinden, overeenkomstig het toenmalige gebruik, mede bestemd voor "Bedrijven tot en met categorie 2" en "Winkels".

Het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" zoals dat ter visie heeft gelegen, betreft een meer gedetailleerd bestemmingsplan. Met deze wijze van bestemmen wordt beoogd het plangebied van een actuele juridisch-planologische regeling te voorzien. Uitgangspunt daarbij is het conserveren van de bestaande inrichting van het gebied ten behoeve van een beter ruimtelijk beheer. In het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is het perceel, overeenkomstig het tot voor kort feitelijke gebruik van de betreffende gronden en de op dit perceel bevindende bebouwing, bestemd voor "Detailhandel" en "Bedrijven". De betreffende panden zijn op dit moment overigens niet meer als zodanig in gebruik.

Op grond van het thans geldende bestemmingsplan wil reclamante 17 (grondgebonden) woningen aan de Emmastraat realiseren en heeft daartoe een plan ingediend welke door ons is afgewezen. Een belangrijke reden voor onze afwijzing is dat het hier gaat om een bouwplan dat in strijd is met het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp". Alhoewel het betreffende perceel in dit plan in zijn geheel de basisbestemming "Wonen" heeft gekregen, is het ingediende plan in strijd met de in de voorschriften opgenomen bouwregels. Deze bouwregels leggen beperkingen op ten aanzien van nieuwbouwplannen voor woningen op dergelijke locaties.

De ingediende woningbouwplannen van reclamante zijn eveneens in strijd met het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010", omdat aan het betreffende perceel geen woonbestemming is toegekend.

Aangezien reclamante heeft aangegeven op deze locatie toch woningen te willen bouwen en deze plannen min of meer concreet lijken te zijn, vinden wij het in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening de verbeelding (plankaart) van het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" op dit onderdeel aan te passen. Het betreffende perceel aan de Emmastraat krijgt, overeenkomstig het thans geldende bestemmingsplan, de bestemming "Wonen", waarbij de bestaande panden de functieaanduiding "bedrijf" en "detailhandel" krijgen. Aan de zijde van de Emmastraat is een bouwvlak getekend waar woningen kunnen worden gebouwd zoals dat ook al mogelijk is met toepassing van de voorschriften (bouwregels) behorende bij het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp". Door deze wijziging worden in het bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" de oude rechten (bouw- en gebruiksmogelijkheden) die reclamante ook al in het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp" heeft, gerespecteerd en naar de nieuwe situatie vertaald.

3. Reclamant 3

Brief van 10 oktober 2010, ingekomen 12 oktober 2010

3a. Reactie reclamant:

Reclamant heeft een algemene opmerking over hetgeen staat aangegeven in de plantoelichting in paragraaf 8.1 (Adviezen) van hoofdstuk 8 (Participatie). In die tekstpassage wordt melding gemaakt dat de voorzitter een aantal 'algemene opmerkingen' heeft gemaakt over de wijze van bestemming. Reclamant is van mening dat 'algemene opmerkingen' vervangen dient te worden door 'concrete bezwaren'.

3a. Gemeentelijk commentaar:

Voorafgaand aan de formele procedure van het bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010", is de wijkraad "Horstlanden-Veldkamp" op grond van de notitie Wijkorganen en Adviesafspraken, gevraagd advies uit te brengen. Naast het plaatsen van een aantal opmerkingen, voornamelijk over de wijze van bestemmen, en aangeven van enkele wensen met betrekking tot het vermelden van relevante zaken, heeft de wijkraad "Horstlanden-Veldkamp" met dit bestemmingsplan ingestemd. Doel van deze advisering is geweest om het betreffende (erkende) wijkorgaan in de gelegenheid te stellen het voorontwerp-bestemmingsplan op voorhand te kunnen beoordelen en te bezien of zij met de opzet van dit plan kan instemmen. Eventuele opmerkingen van de wijkraad kunnen dan, indien wenselijk, op voorhand in het ontwerp-bestemmingsplan worden verwerkt en hierdoor kan worden voorkomen dat gedurende de formele bestemmingsplanprocedure door de wijkraad een zienswijze wordt ingediend. Nu er alsnog een zienswijze door de wijkraad is ingediend, kan er gesproken worden van concrete bezwaren.

3b. Reactie reclamant:

Het nieuwe plan is onduidelijker dan het geldende bestemmingsplan uit 2002. De kaarten in het oude plan waren veel duidelijker, alles stond er op vermeld, ook mogelijk toekomstige ontwikkelingen. Op de nieuwe kaarten is uitsluitend de huidige situatie weergegeven.

3b. Gemeentelijk commentaar:

Het bestemmingsplan Horstlanden-Veldkamp 2010 is opgesteld conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2008. In deze standaard is opgenomen hoe de analoge en digitale verbeelding opgebouwd dient te worden. Daarbij is er een groot verschil: waar op de analoge kaart alle aanduidingen op de verbeelding zelf zichtbaar zijn, schrijft de SVBP2008 voor dat bij de digitale verbeelding dit niet is toegestaan. De verschillende aanduidingen worden digitaal pas zichtbaar wanneer van een bepaalde

locatie de achterliggende informatie wordt opgevraagd. Op de website van de gemeente Enschede is, zoals opgenomen in de kennisgeving, het bestemmingsplan Horstlanden-Veldkamp 2010 terug te vinden op

<https://www.ruimtelijkeplannen.enschede.nl/NL.IMRO.0153.20090339-0002>.

Sinds 1 januari 2010 is dit de juridisch geldende vorm waarin een bestemmingsplan digitaal beschikbaar gesteld dient te worden. Daarnaast is op de website van de gemeente Enschede de kennisgeving van het ter inzage leggen van het bestemmingsplan Horstlanden-Veldkamp 2010 ook digitaal raadpleegbaar. Hiermee voldoet de gemeente Enschede aan haar wettelijke verplichtingen.

Het nieuwe bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is in beginsel een conserverend plan. Dit betekent dat uitgangspunt is dat uitsluitend de bestaande (rechts aanwezig) situatie wordt vastgelegd. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden in principe niet meegenomen in dit bestemmingsplan, tenzij deze voldoende concreet zijn (stedenbouwkundig acceptabel, onderzoeken uitgevoerd en financieel haalbaar).

3c. Reactie reclamant:

De wens is de strekking van het voorbereidingsbesluit met betrekking tot het tegengaan van onzelfstandig wonen op te nemen in dit bestemmingsplan, zoals een en ander ook is opgenomen in de Regionale Huisvestingsverordening 2009. Reclamant ziet steeds vaker dat woonhuizen worden omgezet in studentenhuisvesting, meestal zonder vergunning. Als duidelijk in het plan staat dat er een vergunning moet worden aangevraagd en dat er maximale percentages worden gehanteerd per straat of wijk, kan er beter worden gehandhaafd.

c. Gemeentelijk commentaar:

Voor wat betreft de bestemming "wonen" wordt in Enschede een ruime bestemmingsomschrijving gehanteerd, waarbinnen verschillende soorten woonvormen planologisch zijn toegestaan. Hierbij kan worden gedacht aan eengezinswoningen, appartementen, woonzorgwoningen, serviceflats en kamerbewoning. Er is geen onderscheid gemaakt tussen vrijstaande-, halfvrijstaande-, aaneengesloten- en gestapelde woningen. Tevens wordt onder wonen verstaan kleinschalige woonvormen, waarin ondersteuning voor de dagelijkse levensbehoeften en/of zorg op maat wordt verleend aan de bewoners. In voorkomende gevallen is de Regionale Huisvestingsverordening 2009 van toepassing.

In de door de regioraad vastgestelde huisvestingsverordening, geldend voor de gemeenten Hengelo en Enschede, is onder meer een vergunningstelsel (omzettingsvergunning voor onzelfstandige bewoning) opgenomen om regulerend op te kunnen treden tegen overlast door kamerverhuurpanden en pensions die het woon- en leefklimaat kunnen aantasten.

Dit vergunningstelsel is van toepassing op de gehele woningvoorraad. In die verordening wordt een 'onzelfstandige woonruimte' gedefinieerd als een woonruimte, niet zijnde woonruimte bestemd voor inwoning, welke geen eigen toegang heeft en welke niet door een huishouden kan worden bewoond, zodat dat dit daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen van buiten die woonruimte.

Met toepassing van artikel 8 lid 3 van deze verordening kan het college een (omzettings)vergunning weigeren, indien vaststaat of redelijkerwijs moet worden aangenomen dat verlening van de omzettingsvergunning zou leiden tot een inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van de woonruimte waarop de aanvraag betrekking heeft. Hieromtrent kunnen nadere regels worden gesteld door het college.

In aanvulling op het "Regionale Huisvestingsverordening 2009" heeft het college regels gesteld aan het werkingsgebied van de omzettingsvergunning met als doel tot een acceptabele spreiding van onzelfstandige bewoning over de gehele stad te komen. Door het stellen van nadere regels wordt getracht een te grote concentratie van onzelfstandige bewoning in de wijken te voorkomen, die de sociale cohesie van die wijken kan verstoren.

Zo is voor de verschillende wijken en buurten maximumpercentages onzelfstandige bewoning op het totale aantal woningen vastgesteld (gerelateerd aan de aanwezige woningvoorraad) die in de betreffende wijken en buurten vanuit volkshuisvestelijk oogpunt toelaatbaar worden geacht. Zo geldt voor het wijkdeel Horstlanden, samen met het wijkdeel Stadsweide, een percentage van 5% en voor het wijkdeel Veldkamp, samen met het wijkdeel Getfert-west, een percentage van 3,1%. Voor de Veldkampstraat is een uitzondering gemaakt en een apart percentage van 7,3% vastgesteld, omdat hier al relatief veel ruimte als onzelfstandige woonruimte in gebruik is.

Het voorbereidingsbesluit "Horstlanden-Veldkamp" is voor het laatst door de gemeenteraad vastgesteld op 11 mei 2009. Doel van dit voorbereidingsbesluit was om (eventuele) ongewenste ontwikkelingen (lees: niet-zelfstandige bewoning) in de wijk Horstlanden-Veldkamp te voorkomen in de tijdsperiode dat een nieuw bestemmingsplan voor deze wijk wordt vervaardigd. Het gaat hierbij om ontwikkelingen die bij toetsing aan het thans geldende bestemmingsplan niet kunnen worden voorkomen, omdat in dit bestemmingsplan geen regels ten aanzien van het onzelfstandig wonen zijn opgenomen. Dit voorbereidingsbesluit is na zijn geldigheidsduur van 1 jaar niet meer vastgesteld, omdat ons inziens de noodzaak hiervoor niet meer aanwezig was. Immers, de "Regionale Huisvestingsverordening 2009" en in aanvulling hierop de door ons gestelde nadere regels, zijn toereikend om ongewenste concentraties van onzelfstandige bewoning in wijken en wijkdelen te voorkomen.

Dat het in de wijk steeds vaker voorkomt dat woningen zonder vergunning omgezet worden naar onzelfstandige woonruimte is o.a. in strijd met de "Regionale Huisvestingsverordening 2009" en dient hier dan ook handhavend te worden opgetreden. In dergelijke situaties kan hiervan melding worden gemaakt bij de afdeling Handhaving van de Gemeente Enschede. Voor wat betreft woningen die wel met een omzettingsvergunning zijn omgezet van zelfstandige- in onzelfstandige woonruimte, mag er vanuit worden gegaan worden dat deze gevallen wel binnen het beleid ten aanzien van onzelfstandige bewoning van de gemeente Enschede vallen.

In verband met de problematiek van onzelfstandige woonruimte in de wijk Horstlanden-Veldkamp zal aanvullend in de regels van het bestemmingsplan binnen de omschrijving van de bestemming "Wonen" worden opgenomen dat de gronden zijn bestemd voor het wonen in de vorm van woningen. Binnen de begripsbepaling van 'woning' is een duidelijke relatie gelegd met 'huishouden'. In verband hiermee wordt aan artikel 1 (Definities) van het bestemmingsplan een begripsbepaling van 'huishouden' toegevoegd, waarin expliciet wordt vastgelegd dat bedrijfsmatige kamerverhuur niet onder 'huishouden' valt.

3d. Reactie reclamant:

Door reclamant wordt het verzoek ingediend om alle nieuw te bouwen woningen binnen het plangebied waarvoor de welstandscategorie "dorpse linten" geldt een hoogte van 10 meter te geven en niet alleen de nieuwbouwwoningen in het project de "Groene Bogen".

3d. Gemeentelijk commentaar:

Binnen het plangebied van het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" geldt volgens de Welstandsnota Enschede globaal genomen de welstandscategorie "Dorpse Linten" voor gebieden langs de Haaksbergerstraat (noordzijde), langs de Blekerstraat en de Emmastraat (waaronder ook de Parkstraat), delen van het gebied gelegen tussen de Emmastraat en de Blekerstraat en tenslotte langs de Veldkampstraat. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om reeds bestaande bebouwing.

De bebouwing in "Dorpse Linten" kenmerkt zich volgens de Welstandsnota door een grote variatie in bouwstijlen en materialen. Elk pand is anders. De panden zijn allemaal hoger dan breed en hebben meestal twee lagen, al dan niet met een kap. De voordeuren zijn op straatniveau, de voorgevels hebben ramen. Een belangrijk kenmerk is ook dat de meeste panden direct aan de straat staan. In een paar linten komen panden voor die wat van de rooilijnen afstaan en een voortuintje hebben. Door dit alles bieden de linten een gevarieerd, maar samenhangend beeld en een levendige, maar ontspannen sfeer. Kortom, ze hebben nog steeds een dorps karakter. De linten bieden veel vrijheid voor individuele bouwinitiatieven. De welstandszorg is erop gericht die vrijheid de ruimte te geven en toch de dorps sfeer en de eenheid in verscheidenheid te handhaven. De welstandscommissie ziet erop toe dat een bouwplan voldoet aan de criteria als volume, hoogte en individualiteit. Voor de invulling daarvan is veel ruimte.

Gezien deze omschrijving van "Dorpse linten" in de Welstandsnota is het generaliseren van een maximale bebouwingshoogte van 10 meter voor nieuw te bouwen bebouwing binnen de welstandscategorie "Dorpse linten" niet gewenst voor wat betreft de gevarieerdheid en individualiteit van de bebouwing als gewenst ruimtelijk beeld.

3e. Reactie reclamant:

Reclamant maakt bezwaar tegen mogelijke bebouwing (bebouwingsaccent) in het Volkspark aan het einde van de Westerval zoals dat beschreven staat in hoofdstuk 5.3.2 van de plantoelichting. Een monumentale sculptuur zou hiervoor in de plaats een oplossing kunnen bieden. Het weer verkleinen van het Volkspark door realisatie van bebouwing met de daarbij behorende ontsluiting en parkeerplaatsen wordt als zeer ongewenst beschouwd en zal daarbij op veel verzet stuiten.

3e. Gemeentelijk commentaar:

Een plantoelichting maakt weliswaar onderdeel uit van een bestemmingsplan, maar in tegenstelling tot de planregels en de verbeelding (plankaart) heeft de toelichting geen juridische betekenis die de eventuele bouw van een markant gebouw op de "Kop van de Westerval" mogelijk maakt.

In paragraaf 5.3 (Projecten en nieuwe initiatieven) van de plantoelichting wordt het Ontwikkelingskader omgeving Kop Westerval/ Volksparksingel aangehaald als kader voor de beoordeling van ruimtelijke initiatieven en voor de verschillende fysieke projecten in dit gebied. Het is vooral een beschrijving van een gemeentelijke ambitie, waarin een visie wordt gegeven op de mogelijkheden om de ruimtelijke en verkeerskundige kwaliteit van de westelijke stadsentree te versterken. Hieruit moge duidelijk blijken dat het uitsluitend om een visie gaat, waarbij geen concrete invulling wordt gegeven aan de betreffende gebieden, maar een wenselijk streefbeeld wordt geschetst om als oriëntatiepunt aan het eind van de Westerval op deze zichtlocatie een bebouwingsaccent te realiseren. Om de daarin beschreven ruimtelijke ontwikkelingen in juridische zin mogelijk te maken, is een afzonderlijke planologische procedure benodigd.

Gehoord de discussie in de Stadsdeelcommissie Centrum van 18 januari 2011 is besloten om de betreffende tekstpassage op pagina 62 van de plantoelichting te schrappen.

3f. Reactie reclamant:

Reclamant merkt op dat de ruimte over de oude spoorbaan tussen de Tweede Emmastraat en het Volkspark bestemd is voor de verlenging van het fietspad tussen de Haaksbergerstraat tot de Tweede Emmastraat. Het gedeelte tussen de Tweede Emmastraat en de Singel ziet de Wijkraad graag aangegeven als fietspad. De betekenis die is aangegeven op de kaart is te ruim. Het fietspad tussen de Haaksbergerstraat en de Blekerstraat heeft volgens reclamant ook een te brede verkeersbestemming gekregen. De Wijkraad ziet graag dat op de kaart de grenzen van het gehele fietspad en de groene zone worden weergegeven. Volgens de verkeersbestemming is het bijvoorbeeld mogelijk om een tweebaansweg aan te leggen, wat zeker niet de bedoeling kan zijn. Een soortgelijke opmerking wordt gemaakt voor het parkje op de hoek van de Emmastraat, Tweede Emmastraat en de Zwedeweg. Grote delen ervan zijn aangegeven met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied", waarvan de Wijkraad vindt dat hier groen en fietspad wordt ingetekend. In het parkje staat het kunstwerk van de wijk: Het Tafelblad.

3f. Gemeentelijk commentaar:

Wij kunnen ons vinden in het bezwaar van reclamant dat het gebied ten zuiden van het Volkspark voor de aanleg van een fietsverbinding een te ruime bestemming heeft gekregen. De begrenzing van het gebied met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" aan de zuidzijde van het Volkspark en zoals die in het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is aangegeven, is bepaald aan de hand van de bestaande kadastrale eigendomsgrenzen. Volgens de planregels mogen op gronden met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" erftoegangswegen, woonerven, pleinen, voet- en fietspaden, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, waterpartijen, waterlopen, waterbergingen, wadi's, infiltratiestroken en andere voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, alsmede speelvoorzieningen, straatmeubilair, nutsvoorzieningen en bij deze doeleinden behorende bouwwerken en andere werken worden gerealiseerd.

Tussen de Emmastraat en de Volksparksingel komt een fietspad met een maximale breedte gelijk het fietspad tussen de Haaksbergerstraat en de Emmastraat. Daarnaast wordt de optie open gehouden voor de aanleg van een naastliggend voetpad.

Om aan deze zienswijze van reclamant tegemoet te komen en gelet op de ontwikkeling dat een deel van de strook als compensatie voor de reconstructie van de Parkweg wordt ingericht als park, zal op de verbeelding (plankaart) de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" direct ten zuiden van het Volkspark tussen de Tweede Emmastraat en de Volksparksingel worden gewijzigd in de bestemming "Groen-Park", waarbinnen een functieaanduiding wordt opgenomen, die de mogelijkheid biedt om een fietspad als onderdeel van een fietsroutenetwerk en een voetpad te realiseren. Feitelijk wordt daarmee de huidige bestemming gehandhaafd.

3g. Reactie reclamant:

Reclamant merkt op dat het gewenst is het gedeelte van het park in de Groene Bogen tussen de Groene Boog en de Tweede Emmastraat eveneens een parkbestemming te geven.

3g. Gemeentelijk commentaar:

Het bewuste park in de Groene Bogen heeft in het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" niet de bestemming "Park" gekregen maar die van "Groen". Gemakshalve is de begrenzing aan de westzijde van dit voor "Groen" bestemde gebied bepaald ter hoogte van de verbinding (voet-fietspad) tussen de Groene Boog en de Ereboog. Dit leek ons een logische ruimtelijke begrenzing. Om echter aan het verzoek van reclamant tegemoet te komen en onzerzijds hiertegen geen planologische bezwaren in te brengen zijn, zal ook het gedeelte ten westen van genoemde verbinding tussen de Groene Boog en de Ereboog worden bestemd voor "Groen". De verbeelding (plankaart) zal op dit onderdeel worden aangepast.

3h. Reactie reclamant:

De wijk kent vele monumentale gebouwen, zowel rijks- als gemeentelijke monumenten die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, maar volgens de Wijkraad staan er meer woningen en gebouwen in de wijk die van een dergelijke kwaliteit zijn dat ze een beschermde status verdienen. Een aantal gebouwen, die in het bestemmingsplan van 2002 wel vermeld werden in bijlage D, zijn niet in het voorliggende plan opgenomen. Het betreft een aantal panden die op de gemeentelijke monumentenlijst voorkomen. De Adviescommissie Cultuurhistorie van de Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker zal hiervoor nog een lijst van ontbrekende panden aanbieden met het verzoek deze in het nieuwe bestemmingsplan op te nemen. Reclamant ondersteunt dit initiatief van harte.

3h. Gemeentelijk commentaar:

Aan de geïnventariseerde monumenten is in dit bestemmingplan geen juridische betekenis toegekend. De bescherming van deze objecten vindt plaats op grond van de Monumentenwet 1988 of de gemeentelijke Monumentenverordening Enschede 2003. Voor eventueel cultuurhistorisch waardevolle bouwwerken, waaronder karakteristieke en/of beeldbepalende panden, en/of cultuurhistorische attentiegebieden voorziet het bestemmingsplan niet in een afzonderlijke aanduiding en nadere regels. Wij zijn van opvatting dat hiervoor eerst gemeentelijk beleid zal moeten worden vastgesteld, waarin de gemeentelijke ambities en doelstellingen worden verwoord en waarin wordt aangegeven welk juridisch instrumentarium eventueel kan worden ingezet. Voorafgaand aan de totstandkoming van een dergelijk beleid zou een zorgvuldige inventarisatie en analyse van de cultuurhistorische waarden dienen te worden uitgevoerd. Echter, hieromtrent dienen ambtelijk en bestuurlijk nog nadere afspraken te worden gemaakt.

4. Reclamante 4

Brief van 11 oktober 2010, ingekomen 12 oktober 2010

4a. Reactie reclamante:

Met betrekking tot de percelen aan de Blekerstraat/ Janninksweg, kadastraal bekend sectie G, nummer 3045 en 3046, is reclamante van mening dat de gewijzigde voorschriften (o.a. bebouwingslijnen en goothoogtes) een beperking vormen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van dit perceel.

Reclamante zou hierover graag op korte termijn met de gemeente in overleg willen treden om te komen tot een voor alle partijen passende oplossing.

4a. Gemeentelijk commentaar:

Betreffende terreinen liggen momenteel braak en het is zeer gewenst om hier op korte termijn een passende invulling aan te geven in de vorm van woningbouw. Het aanzien van dit deel van de wijk Horstlanden-Veldkamp zou hierdoor aanmerkelijk kunnen worden verbeterd. Op de verbeelding (plankaart) zijn de bouwgrenzen in overeenstemming met door ons ontvangen schetsontwerpen aangegeven. Kennelijk is dit ontwerp tussentijds op onderdelen aangepast en is er nu sprake van een definitief ontwerp. De verbeelding (plankaart) van het ontwerp-bestemmingsplan zal op basis van het definitief ontwerp op dit onderdeel worden aangepast, zodat planologische medewerking kan worden verleend aan dit bouwplan.

5. Reclamante 5

Brief van 12 oktober 2010, ingekomen 12 oktober 2010

5a. Reactie reclamante:

Reclamante merkt op dat het ontwerp-bestemmingsplan voorziet in de bouw van een "markant gebouw" aan het einde van de Westerval. Het voorzien in deze bouwbestemming met de betreffende bouwvoorschriften op deze plek is in strijd met de goede ruimtelijke ordening en de wet.

In voormeld ontwerp-bestemmingsplan wordt terecht geconstateerd dat het Volkspark een onderdeel is van de stad met parkmilieu van de stad met als in het oog springend kenmerk het gegeven dat de groene openbare ruimte en privé-tuinen in elkaar overlopen.

Als zodanig is het Volkspark een unieke plek in de stad. Reclamante merkt op dat terecht in de plantoelichting de Gids ruimtelijke kwaliteit wordt aangehaald, waarin als grondhouding ondermeer wordt vermeld: 'respecteren van het Volkspark als park voor de stad'.

Reclamante acht daarmee in strijd, althans niet wenselijk geacht dat in de plantoelichting wordt vermeld dat een bebouwingsaccent in de vorm van een markant gebouw op het einde van de Westerval in het Volkspark van belang kan zijn. Weliswaar wordt in de inleiding aangegeven dat voor deze ruimtelijke ontwikkeling een afzonderlijke planologische procedure noodzakelijk is, echter omdat in dit plan het idee al wel wordt neergelegd, wenst reclamante reeds nu daartegen bewaar te maken. Een dergelijke ontwikkeling is niet alleen een ernstige aantasting van het park, maar draagt bovendien niet bij aan het openbare karakter van het park.

5a. Gemeentelijk commentaar:

Een plantoelichting maakt weliswaar onderdeel uit van een bestemmingsplan, maar in tegenstelling tot de planregels en de verbeelding (plankaart) heeft de toelichting geen juridische betekenis die de eventuele bouw van een markant gebouw op de "Kop van de Westerval" mogelijk maakt.

In paragraaf 5.3 (Projecten en nieuwe initiatieven) van de plantoelichting wordt het Ontwikkelingskader omgeving Kop Westerval/ Volksparksingel aangehaald als kader voor de beoordeling van ruimtelijke initiatieven en voor de verschillende fysieke projecten in dit gebied.

Het is vooral een beschrijving van een gemeentelijke ambitie, waarin een visie wordt gegeven op de mogelijkheden om de ruimtelijke en verkeerskundige kwaliteit van de westelijke stadsentree te versterken. Hieruit moge duidelijk blijken dat het uitsluitend om een visie gaat, waarbij geen concrete invulling wordt gegeven aan de betreffende gebieden, maar een wenselijk streefbeeld wordt geschetst om als oriëntatiepunt aan het eind van de Westerval op deze zichtlocatie een bebouwingsaccent te realiseren. Om de daarin beschreven ruimtelijke ontwikkelingen in juridische zin mogelijk te maken, is een afzonderlijke planologische procedure benodigd.

Gehoord de discussie in de Stadsdeelcommissie Centrum van 18 januari 2011 is besloten om de betreffende tekstpassage op pagina 62 van de plantoelichting te schrappen.

5b. Reactie reclamante:

In het ontwerp-bestemmingsplan wordt in het verlengde van de Groene Boog een strook grond ten zuiden van het Volkspark aangeduid met de bestemming Verkeer. Reclamante acht het wenselijk dat deze strook het aanzien krijgt van een zichtlijn in het verlengde van de Westerval met als functie fiets- en wandelpark. Aldus vindt een betere aansluiting plaats met het open karakter van het Volkspark.

Tenslotte verzoekt reclamante de zienswijze mondeling te mogen toelichten.

5b. Gemeentelijk commentaar:

Wij kunnen ons vinden in het bezwaar van reclamante dat het gebied ten zuiden van het Volkspark voor de aanleg van een fietsverbinding als "te ruim" wordt ervaren.

De begrenzing van het gebied met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" aan de zuidzijde van het Volkspark en zoals die in het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is aangegeven, is bepaald aan de hand van de bestaande kadastrale eigendomsgrenzen.

Volgens de planregels mogen op gronden met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" erftoegangswegen, woonerven, pleinen, voet- en fietspaden, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, waterpartijen, waterlopen, waterbergingen, wadi's, infiltratiestroken en andere voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, alsmede speelvoorzieningen, straatmeubilair, nutsvoorzieningen en bij deze doeleinden behorende bouwwerken en andere werken worden gerealiseerd.

Tussen de Emmastraat en de Volksparksingel komt een fietspad met een maximale breedte gelijk het fietspad tussen de Haaksbergerstraat en de Emmastraat. Daarnaast wordt de optie open gehouden voor de aanleg van een naastliggend voetpad.

Om aan deze zienswijze van reclamant tegemoet te komen en gelet op de ontwikkeling dat een deel van de strook als compensatie voor de reconstructie van de Parkweg wordt ingericht als park, zal op de verbeelding (plankaart) de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" direct ten zuiden van het Volkspark tussen de Tweede Emmastraat en de Volksparksingel worden gewijzigd in de bestemming "Groen-Park", waarbinnen een functieaanduiding wordt opgenomen, die de mogelijkheid biedt om een fietspad als onderdeel van een fietsroutenetwerk en een voetpad te realiseren. Feitelijk wordt daarmee de huidige bestemming gehandhaafd.

6. Reclamante 6

Brief van 12 oktober 2010, ingekomen 13 oktober 2010

6a. Reactie reclamante:

De toelichting van het bestemmingsplan bevat een paragraaf over de geschiedenis en de cultuurhistorische kenmerken van het plangebied. Het ligt voor de hand dat een bestemmingsplan juist op dit punt wordt voorzien van een advies van de Adviescommissie Cultuurhistorie. Hoewel deze commissie in de eerste plaats het college van BenW adviseert, is bij de behandeling van het desbetreffende voorstel toegezegd dat de raad van de adviezen in kennis zal worden gesteld.

Een advies als hier bedoeld ontbreekt bij het voorliggende plan, mogelijk omdat de commissie haar werkzaamheden nog niet volledig heeft aangevat. Reclamante zou het op prijs stellen als de Adviescommissie alsnog een advies uitbrengt en bovendien in het algemeen criteria ontwikkelt waaraan de toelichting op een bestemmingsplan op dit punt zou moeten voldoen. Overigens wil reclamante daarmee geen negatief oordeel uitspreken over de nu voorliggende teksten.

6a. Gemeentelijk commentaar:

De raad van de gemeente Enschede heeft de wens geuit een Adviescommissie Cultuurhistorie in te stellen die ons adviseert met betrekking tot (algemene) zaken waarbij cultuurhistorie een rol (kan) spelen. Deze adviescommissie is op dit moment nog niet officieel geïnstalleerd en kon dus met betrekking tot het inmiddels in procedure zijnde ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp" niet om advies worden gevraagd.

6b. Reactie reclamante:

In de toelichting op het ontwerp-bestemmingsplan is eveneens een lijst opgenomen van rijks- en gemeentelijke monumenten. Reclamante is van mening dat in de toelichting behoort te worden opgenomen op welke punten de huidige lijst afwijkt van die in het vigerende plan, c.q. wat daarvan de reden is.

6b. Gemeentelijk commentaar:

In het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is de actuele lijst van zowel rijksmonumenten als gemeentelijke monumenten opgenomen. Het bestemmingsplan is echter niet het geëigende instrument waarin een motivatie moet worden gegeven waarom genoemde lijsten (eventueel) ten opzichte van het vorig planologisch regime zijn aangepast.

6c. Reactie reclamante:

Het nu geldende bestemmingsplan kent, als enige bestemmingsplan in Enschede, daarnaast nog een lijst met cultuurhistorisch waardevolle panden, niet zijnde gemeentelijke monumenten. Een dergelijke lijst is niet toegevoegd aan het nu voorliggende plan. Naar verluidt omdat een dergelijke categorie niet (meer) past in de standaard die landelijk wordt gevolgd. Reclamante pleit ervoor alsnog een dergelijke lijst op te stellen, waarbij dan niet alleen solitaire panden worden genoemd, maar ook stedenbouwkundig waardevolle ensembles. De lijst zou kunnen dienen als attenderingslijst voor de beoordeling van aangevraagde omgevingsvergunningen. Reclamante merkt in dit verband op dat in Enschede een dergelijke lijst bestaat voor de beoordeling van aanvragen voor kapvergunningen. Een lijst als hier bedoeld is overigens op onderdelen al aanwezig. Reclamante wijst op een overzicht in 2009 opgesteld door de toenmalige gemeentelijke monumentencommissie, deels gebaseerd op de uitgave "Naoorlogs bouwen in Overijssel" van Het Oversticht. Het gaat daarbij vooral om zgn. "Wederopbouwarchitectuur".

Het Oversticht zelf heeft in het bijzonder suggesties gedaan over de status van monumentale kerkgebouwen in Enschede. In het plangebied gelden die suggesties de gereformeerd vrijgemaakte Zuiderkerk (Haaksbergerstraat 118) en de protestantse Bethelkerk (J.H. Boschstraat 28). Op de gemeentelijke monumentenlijst komt de straatwand van de Ripperdastraat voor met de aanduiding 'voorbescherming'. Reclamante zal binnen enkele weken een lijst overleggen met panden en (delen van) straatwanden die naar haar mening in de attenderingslijst opgenomen zouden moeten worden. Tenslotte vertrouwt reclamante erop dat in de toelichting op het bestemmingsplan bovenstaande wensen gehonoreerd zullen worden.

6c. Gemeentelijk commentaar:

In het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp" is inderdaad een lijst opgenomen met "cultuurhistorisch waardevolle bouwwerken" en zijn op de bij dit bestemmingsplan behorende plankaart gebieden als "cultuurhistorisch waardevolle wijkdelen" aangegeven. Daartoe is destijds besloten aangezien er toen gekozen was voor een andere plansystematiek en planmethodiek. Het geldende bestemmingsplan is een globaal en ontwikkelingsgericht bestemmingsplan zonder bouwvlakken met diverse rechtstreekse bouwtitels, waardoor een aantal ruimtelijke ontwikkelingen konden worden gefaciliteerd.

Het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is een gedetailleerd bestemmingsplan, waarin de bestaande ruimtelijke structuren zoveel mogelijk zijn beschermd door de keuze van gedetailleerde bouwvlakken. Hierbij is de rechte bestaande situatie zoveel mogelijk als uitgangspunt genomen.

Desondanks erkennen wij dat een goede ruimtelijke ordening betekent dat er een integrale afweging plaats vindt van alle belangen die effect hebben op de kwaliteit van de ruimte. Eén van die ruimtelijk relevante belangen is de cultuurhistorie. Het bestemmingsplan is een belangrijk juridisch instrument om cultuurhistorische waarden in een gebied te beschermen.

Voor eventueel cultuurhistorisch waardevolle bouwwerken, waaronder karakteristieke en/of beeldbepalende panden, en/of cultuurhistorische attentiegebieden voorziet het ontwerp-bestemmingsplan niet in een afzonderlijke aanduiding en nadere regels. Wij zijn van opvatting dat hiervoor eerst gemeentelijk beleid zal moeten worden vastgesteld, waarin de gemeentelijke ambities en doelstellingen worden verwoord en waarin wordt aangegeven welk juridisch instrumentarium eventueel kan worden ingezet. Hierbij kan aan het volgende worden gedacht. Voorafgaand aan de totstandkoming van een dergelijk beleid zou een zorgvuldige inventarisatie en analyse van de cultuurhistorische waarden dienen te worden uitgevoerd. Binnen het gehele grondgebied van Enschede zal eerst geïnventariseerd dienen te worden welke gebieden kunnen worden aangeduid met een cultuurhistorisch waardevolle stedenbouwkundige structuur of ruimtelijk beeld en welke objecten als cultuurhistorisch waardevol kunnen worden aangemerkt. In dat verband zal een cultuurhistorische waardenkaart kunnen worden opgesteld, dat een beleidskader beoogt te bieden bij bestemmingsplannen. Echter omtrent het vorenstaande dienen ambtelijk en bestuurlijk nog nadere afspraken te worden gemaakt en zijn er thans nog de nodige voorbehouden.

7. Reclamante 7 en medeondertekenaars

Brief van 7 oktober 2010, ingekomen 13 oktober 2010.

7a. Reactie reclamanten

Reclamanten maken hun zienswijze bekend met betrekking tot het gestelde in het plan over het ontwikkelingskader Kop Westerval-Volksparksingel. De volgende passages in de plantoelichting over de ontwikkelingsvisie in hoofdstuk 5.3. (projecten en nieuwe initiatieven) worden door hen bestreden:

- a. *"Ter versterking van de Westerval als hoofdtoegangsweg kan een bebouwingsaccent in de vorm van een markant gebouw op het eind van de Westerval in het Volkspark als oriëntatiepunt van belang zijn".*

Volgens reclamanten wekt de realisering van een markant gebouw in het Volkspark een verdere verstedelijking in de hand die ten koste gaat van de kwaliteit van de natuur en het wonen en leven in de wijk.

Het park heeft juist op die plek recentelijk een bestemmingsverandering ondergaan van voetbalveld naar een plantenrijk zichtgebied. Een markant gebouw vraagt weer kostbare ruimte en grond van het Volkspark waar tegenover geen compensatieregeling is getroffen.

Ondanks het feit dat daar een voorstel voor is gedaan. Hiervoor wordt verwezen naar de bijlagen 3 en 4, behorende bij de ingediende zienswijze. In de Stadsweide worden stedelijke functies mogelijk in een sterk groene setting met als groen hoogtepunt het Volkspark en dat bouwen in het Volkspark dit teniet doet. Bouwen in het Volkspark is in strijd met de bestemmingsregels.

Verder geeft deze ontwikkeling een toenemende druk op verkeersmobiliteit en brengt het milieuschade met zich mee aan het omliggende groen van het Volkspark.

Ook is de Westerval als tweebaansweg midden tussen grote winkelbedrijven als toegangsweg naar de mening van reclamanten onvoldoende toegerust om als toegangsweg te dienen voor de stad. Het is niet berekend op een verkeersstroom die dat met zich mee brengt en waarvoor de tweebaansweg ook niet is toegerust. Een goede toegangsweg richting stad is de Auke Vleerstraat en de wegen naar de UT en Hengelosestraat alsmede de Zuiderval.

7a. Gemeentelijk commentaar:

Een plantoelichting maakt weliswaar onderdeel uit van een bestemmingsplan, maar in tegenstelling tot de planregels en de verbeelding (plankaart) heeft de toelichting geen juridische betekenis die de eventuele bouw van een markant gebouw op de "Kop van de Westerval" mogelijk maakt.

In paragraaf 5.3 (Projecten en nieuwe initiatieven) van de plantoelichting wordt het Ontwikkelingskader omgeving Kop Westerval/ Volksparksingel aangehaald als kader voor de beoordeling van ruimtelijke initiatieven en voor de verschillende fysieke projecten in dit gebied. Het is vooral een beschrijving van een gemeentelijke ambitie, waarin een visie wordt gegeven op de mogelijkheden om de ruimtelijke en verkeerskundige kwaliteit van de westelijke stadsentree te versterken. Hieruit moge duidelijk blijken dat het uitsluitend om een visie gaat, waarbij geen concrete invulling wordt gegeven aan de betreffende gebieden, maar een wenselijk streefbeeld wordt geschetst om als oriëntatiepunt aan het eind van de Westerval op deze zichtlocatie een bebouwingsaccent te realiseren. Om de daarin beschreven ruimtelijke ontwikkelingen in juridische zin mogelijk te maken, is een afzonderlijke planologische procedure benodigd.

Gehoord de discussie in de Stadsdeelcommissie Centrum van 18 januari 2011 is besloten om de betreffende tekstpassage op pagina 62 van de plantoelichting te schrappen.

De opmerkingen van reclamanten ten aanzien van de Westerval vallen overigens buiten de reikwijdte van het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" en worden dan ook buiten beschouwing gelaten.

7b. Reactie reclamanten:

- b. *"De wand van de Volksparksingel aan de rand van het Volkspark is zeer gesloten. Voor de beleving van de Volksparksingel is het gewenst om deze rand als het ware open te breken".*

Reclamanten merken hieromtrent op dat een vergelijkbare ontwikkeling zich al heeft voorgedaan bij het openbreken van de randen van het Van Heekpark en Blijdensteinpark. Buiten het park zie je achter de hekken de bezoekers van het park lopen. In het park wordt de verstedelijking van het park zichtbaar door inkijk van huizen aan de Hengelosestraat en Kottenpark en Walhofstraat. Dit open karakter maakt dat het langzaam verkeer als fietsers en crossers meer de gelegenheid zien om het Volkspark als sluiproute aan te merken om zo van de Volksparksingel naar de Tubantiasingel te gaan.

Dit gebeurt nu al. Een verdere vergroting van de toegankelijkheid, zoals beschreven in het bestemmingsplan, is zeker niet wenselijk. Joggers, hardlopers, voetgangers, moeders met kinderwagen of buggy, kleine kinderen die oefenen in het fietsen, ouderen, worden met enige regelmaat omver gefietst of bijna omver gereden door brommers.

De gesloten Volksparkwand aan de zijde van de Parkweg met een rijkdom aan diversiteit van bomen geven de leefomgeving maat en structuur. Het transparanter maken aan die zijde is dan ook niet wenselijk. Dit gaat ten koste van de kwaliteit van het groen, dieren en natuur in het Volkspark.

Nu zijn er vleermuizen te spotten, ooievaar, reigers, jonge eekhoortjes, uilen, eksters, zeer bijzondere soorten kevers, paddenstoelen en een diversiteit aan kleine vogels. Er worden educatieve rondleidingen gegeven vanwege natuur en dierwaarde van het 136 jaar oude park. Groen ontspant, geeft rust en leidt tot meer bewegen. Zeker in deze tijd van recessie is het wenselijk dat bewoners met een niet zo goed gevulde beurs kunnen sporten in het groen van het Volkspark en de kosten van een fitnessschool kunnen besparen. In de gids 'Sprekend Enschede' staat dat de gemeente Enschede het Volkspark respecteert als park voor de stad. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 2, behorende bij de zienswijze (Notitie Bomenbehoud Enschede 'Groene kwaliteit behouden door extra bescherming').

7b. Gemeentelijk commentaar:

Het betreft hier eveneens een citaat uit de "Ontwikkelingskader Kop Westerval-Volksparksingel" (hoofdstuk 5.3 onder punt 2), hetgeen geen juridische betekenis heeft.

In het Groenstructuur-actieplan (GRAP) van de gemeente Enschede wordt onderkend dat parken als bijzondere groengebieden de rustpunten in de stad zijn en erg belangrijk zijn voor de bewoners. Door een renovatie van (gedeelten) van het Volkspark en het besluit om elk park een eigen thema mee te geven, is de identiteit en de gebruikswaarde sterk verbeterd. In het GRAP is voor het Volkspark gekozen voor thematisering met cultureel vermaak met als kenmerken festiviteiten en cultuuruitingen. Een verdere beoogde verbetering betreft de uitstraling en de toegankelijkheid van de entrees van het Volkspark.

Een ander speerpunt van het GRAP is het accentueren van de hoofdwegen in de stad ter versterking van de ruimtelijke structuur. Met het uitvoeringsprogramma van het GRAP wordt door het aanbrengen van een middenberm voorzien in het door de gemeente vanuit ruimtelijke kwaliteit gewenste singelprofiel.

7c. Reactie reclamanten:

c. *Citaat toelichting: "....een recreatieve verbinding langs de Tweede Emmastraat. Voor verbetering komen in aanmerking het parkeren".*

Reclamanten merken in dit verband op dat het gedeelte tussen de Tweede Emmastraat en het Volkspark (voormalig spoortracé) te ruim is ingetekend. Volgens de plankaart lijkt het erop dat men voornemens is een tweebaansweg aan te leggen, hetgeen zeer ongewenst is. Evenals een voet- of fietspad of andersoortige recreatieve verbinding. De bewoners van de Tweede Emmastraat aan de kant van het Volkspark ziet zich bij deze plannenmakerij ingeklemd tussen twee wegen en dit gaat ten koste van de kwaliteit van het huidig woongenot.

Ook roept dit sluipverkeer op naar de stad. Reclamanten verzoeken de gemeenteraad om het met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" aangeduide gebied zowel in het parkje met kunstwerk (tafelblad) en de recreatieve verbinding aan te merken als groene eco-zone.

7c. Gemeentelijk commentaar:

Wij kunnen ons vinden in het bezwaar van reclamanten dat het gebied ten zuiden van het Volkspark voor de aanleg van een fietsverbinding een te ruime bestemming heeft gekregen. De begrenzing van het gebied met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" aan de zuidzijde van het Volkspark en zoals die in het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is aangegeven, is bepaald aan de hand van de bestaande kadastrale eigendomsgrenzen. Volgens de planregels mogen op gronden met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" erftoegangswegen, woonerven, pleinen, voet- en fietspaden, parkeervoorzieningen, groenvoorzieningen, waterpartijen, waterlopen, waterbergingen, wadi's, infiltratiestroken en andere voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, alsmede speelvoorzieningen, straatmeubilair, nutsvoorzieningen en bij deze doeleinden behorende bouwwerken en andere werken worden gerealiseerd.

Tussen de Emmastraat en de Volksparksingel komt enkel een fietspad met een maximale breedte gelijk het fietspad tussen de Haaksbergerstraat en de Emmastraat.

Om aan deze zienswijze van reclamanten tegemoet te komen en gelet op de ontwikkeling dat een deel van de strook als compensatie voor de reconstructie van de Parkweg wordt ingericht als park, zal op de verbeelding (plankaart) de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" direct ten zuiden van het Volkspark tussen de Tweede Emmastraat en de Volksparksingel worden gewijzigd in de bestemming "Groen-Park", waarbinnen een functieaanduiding wordt opgenomen, die de mogelijkheid biedt om een fietspad als onderdeel van een fietsroutenetwerk en een voetpad te realiseren. Feitelijk wordt daarmee de huidige bestemming gehandhaafd.

7d. Reactie reclamanten:

- d. De ruimtelijke verkeerskundige kwaliteit van de westelijke entree van de stad wordt versterkt door ter hoogte van de Parkweg en de Westerval een duidelijk toekomstbestendig profiel te geven. De Volksparksingel en de Parkweg worden geherprofileerd met een groene middenberm in de vorm van een bomenrij. Het aangrenzende fiets- en voetpad komt deels in het Volkspark te liggen.*

Reclamanten merken hieromtrent op dat bomenkap in het Volkspark ten behoeve van de reconstructie van de Volksparksingel – Parkweg niet is toegestaan conform artikel 4.4.2 van het huidige bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp". Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 5, behorende bij de ingediende zienswijze. Ook de rechter heeft zich hierover in gelijke bewoordingen uitgelaten. Bomenkap en asfalt ten koste van het Volkspark is voor reclamanten niet acceptabel. Het gaat hierbij om ca. 1300 m² inname van het Volkspark, terwijl de verwachte compensatie uitblijft.

7d. Gemeentelijk commentaar:

Het door reclamanten aangevoerde artikel 4.4.2. van de bij het thans geldende bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp" behorende voorschriften betreft een gebruiksverbod die een aantal werken en werkzaamheden verbiedt binnen de invloedssfeer van kapvergunningplichtige bomen.

Dit betekent dat dit voorschrift in acht dient te worden genomen bij bepaalde werkzaamheden binnen een afstand van 2 meter van de maximale kroonprojectie van bomen, waarvoor een kapvergunning nodig is, indien die bomen geveld zouden moeten worden. In het ontwerp-bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" is een dergelijke planregel niet opgenomen.

Wij begrijpen het standpunt van reclamanten dat het kappen van bomen aan de noordrand van het Volkspark ten behoeve van de reconstructie van de Parkweg voor hun onacceptabel is. Wij zijn echter van mening dat het zwaarwegend maatschappelijk belang in dit specifieke geval van grotere betekenis is dan het behoud van de omstreden bomen. De beoogde aanpassingen aan de Parkweg en verbreding van het wegprofiel in het kader van de reconstructie van de westelijke singel dient het algemeen belang om de verkeersveiligheid ter plaatse te vergroten en door het verlengen of verdubbelen van de opstelstroken bij kruispunten de doorstroming van het verkeer te bevorderen. Dit gedeelte van de singelring maakt als verkeersader deel uit van de hoofdwegenstructuur van Enschede. Dit vereist bepaalde inrichtingseisen wat betreft wegontwerp.

In de huidige situatie is er op dit gedeelte van de singelring sprake van een belangrijk verkeerskundig knelpunt. De aanpak van de westelijke singels maakt onderdeel uit van een programma van maatregelen voor diverse onderdelen van de singelring, gebaseerd op het Mobiliteitsplan en de Mobiliteitsvisie.

Voor de wijze van uitvoering is een aantal varianten ontwikkeld. Er is na een zorgvuldige afweging van belangen uiteindelijk gekozen voor een variant, waarbij de bomen aan de spoorzijde in verband met de levensverwachting van die bomen, gehandhaafd blijven. Hiervoor is gebruik gemaakt van een bomeneffectanalyse van een extern adviesbureau.

Bij de vormgeving van de reconstructie is tevens gekozen voor een middenberm. In die middenberm worden bomen geplant. Met het aanbrengen van een middenberm wordt voorzien in het door de gemeente vanuit ruimtelijke kwaliteit gewenste singelprofiel. Ook wordt vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid de inrit naar de parkeerplaats in het Volkspark, gelegen bij het restaurant, verplaatst. De gemaakte keuzes met het ruimtebeslag impliceren dat een strook van het Volkspark op het gedeelte Parkweg wordt opgeheven. De plannen vereisen een herinrichting van de volledige randzone aan deze zijde van het park.

Door het kappen van bomen hebben wij echter aangegeven dit verlies aan bomen in de onmiddellijke nabijheid met bomen van enige formaat te willen compenseren. Hiervoor zal een herplantingsplan worden opgesteld, zodat duidelijk wordt welke bomen met vermelding van soort en omvang op welke plek zullen worden herplant. Om het architectonische karakter van het Volkspark te behouden, zal gekozen worden voor een diversiteit in boomsoorten. Uiteraard zal van compensatie pas sprake kunnen zijn indien de bewuste bomen aan de noordrand van het Volkspark kunnen worden gekapt.

7e. Reactie reclamanten:

e. Het park zal rechtstreeks via de verkeerslichten van de Tubantiasingel te bereiken zijn. Het ontwerp is tot stand gekomen in overeenstemming met de Volksparkcommissie. Het nieuwe, actuele bestemmingsplan faciliteert een optimalisatie van het wegontwerp.

Reclamanten geven aan dat een onderzoek betreffende de verkeersonveiligheid ontbreekt. Er zijn onvoldoende overtuigende en objectief aantoonbare rapportages overlegd van een verkeersonderzoek dat is uitgevoerd, waaruit blijkt dat de locatie Volkspark-Tubantiasingel-viaduct een onveilige situatie zou zijn. De verkeerspolitie voor het wegverkeer houdt juist daar regelmatig controles, waarbij zij auto's van de weg halen en daar laten stoppen en na controle daar laten vertrekken.

Bij evenementen is het parkeerterrein te klein en wijkt men uit naar het meubelplein. Vandaar gaan de bezoekers naar de Jaargetijden. Voor deze stroom aan bezoekers ontbreekt het dan aan een veilige oversteekplaats.

De vernieuwde plannen doen overigens voorkomen alsof de ontsluiting van het Volkspark een verkeersweg is en dat is het niet. Het is een in en uitrit naar het Volkspark en de Jaargetijden en naar de mening van reclamanten is het zwaar aangezet om voor een gering parkeerterrein van circa 350 plaatsen de kruising en dus het verkeer te belasten met nog een verkeerslicht dan het huidige aantal verkeerslichten.

7e. Gemeentelijk commentaar:

Voor de westelijke singelring tussen Tubantiatunnel en Westerval zijn diverse ontwerpvarianten ontwikkeld. Uitgangspunt voor alle varianten is hetzelfde verkeerskundig programma. Dit is gebaseerd op een rapportage van Witteveen+Bos. Dit betreft een verkeerskundig programma dat is afgestemd op alle maatregelen die op de noordelijke en westelijke singel genomen worden, zodat op de gehele singel een zo gelijkwaardig mogelijk ontwikkelingsniveau kan worden gerealiseerd. Voor de reconstructie van de Parkweg zijn verschillende alternatieven onderzocht. Het uiteindelijk gekozen alternatief is na inspraak van omwonenden nog aangepast.

De ontsluiting van het Volkspark dient vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid te worden aangepast, aangezien de toegang naar het parkeerterrein bij parklocatie De Jaargetijden op dit moment te dicht bij het met verkeerslichten geregelde kruispunt bij de Tubantiatunnel ligt. Door de toegang te verschuiven tot de westzijde van de parkeerplaats ontstaat in combinatie met een middenberm een betere mogelijkheid om vanuit alle richtingen het parkeerterrein te bereiken en om dit terrein ook weer in alle richtingen op een verkeersveilige wijze te kunnen verlaten zonder dat dit ten koste gaat van de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer.

Het park zal rechtstreeks via de verkeerslichten van de Tubantiasingel te bereiken zijn. Op dit kruispunt wordt een aangepaste verkeersregeling gerealiseerd. In de huidige situatie is dat nog niet mogelijk en leidt dit soms tot gevaarlijke situaties. De beoogde fysieke aanpassing zorgt voor een aanzienlijke verbetering van de verkeersveiligheid.

De reconstructie van de Parkweg beoogt ook de oversteekmogelijkheden voor voetgangers en fietsers van en naar het Volkspark te verbeteren. Wij zijn het met reclamanten eens dat de oversteekmogelijkheden op dit moment verre van optimaal zijn.

7f. Reclamanten:

De etmaalintensiteit op de Parkweg tussen de Volksparksingel en de Tubantiasingel bedraagt circa 21.700 motorvoertuigen per etmaal en op de Volksparksingel tussen de Westerval en de Parkweg rijden gemiddeld 18.600 motorvoertuigen per etmaal.

Hiermee zijn deze singeldelen één van de zwaarst belaste singeldelen van het hoofdwegennet.

7f. Gemeentelijk commentaar:

Wij onderschrijven dat de Parkweg tussen de Volksparksingel en de Tubantiasingel tot de drukkere onderdelen van de singelring behoort. Het betreffende gedeelte van de Parkweg bestaat uit twee rijbanen met nabij de Volksparksingel en de Tubantiasingel opstelstroken voor afslaand verkeer. Om een goede doorstroming van het verkeer te garanderen, is het door ons noodzakelijk geacht dit gedeelte van de singelring, samen met de Volksparksingel, te reconstrueren. De Volksparksingel is op dit moment aangepast, de Parkweg wacht echter nog op uitvoering. De vergroting van de afwikkelingscapaciteit op dit gedeelte van de singelring als gevolg van een verbeterde doorstroming van het verkeer, zal leiden tot een toename van het verkeer. Het vlot doorstromende verkeer zal echter leiden tot minder geluids- en milieuhinder in vergelijking van een verkeerssituatie met dikwijls stokkende verkeersstromen.

7g. Reclamanten:

Bomen verhogen de verkeersveiligheid. De zeer gevarieerde bomenstrook aan de Parkweg vormt een buffer tussen de weg en het Volkspark en geeft een ruimtelijk, sterk herkenbaar en oriënterend beeld bij binnenkomst in de stad Enschede.

Veiligheid van de bomen aan de Parkwegzijde van het Volkspark is voor de weggebruiker een oriëntatie en een buffer voor de automobilist. Hierdoor kan de weggebruiker zich aan de hand van de bomenrij oriënteren. De verkeerssnelheid neemt ook af door de beslotenheid van de aan de Parkweg gelegen bomenrij van het Volkspark en beplanting. Een weggebruiker is namelijk geneigd tot risicoverminderend gedrag en zal zijn snelheid minderen.

Een groep bomen aan het eind van een kale, rechte weg zorgt er voor dat de weggebruiker eerder afremt en de kruising of bocht met lagere snelheid neemt (citaat uit de bomennotitie van de gemeente Enschede). Een open karakter, waarbij aan de Volksparkzijde van de Parkweg geen bomen meer zullen staan, geeft de automobilist het gevoel meer ruimte te hebben. Hij zal zijn snelheid verhogen en ongelukken veroorzaken.

7g. Gemeentelijk commentaar:

Doordat de bomen langs de zuidzijde van de Parkweg relatief dicht op de rijbaan staan en relatief groot van omvang zijn, kan ons inziens niet gesproken worden van een verhogend effect op de verkeersveiligheid. Vooral niet in combinatie met de aanwezigheid van de hoge spoordijk en begroeiing aan de noordzijde van de Parkweg waardoor hier sprake is van een tunneleffect.

Weliswaar is dit deel van de huidige Parkweg daardoor herkenbaar (het is niet te vergelijken met het profiel van de overige onderdelen van de singelring,) maar wordt de huidige situatie niet als ruimtelijk of verkeersveilig ervaren.

Dit geldt zeker voor bezoekers van de stad (personen- en vrachtvervoer), die niet met deze situatie bekend zijn. Voor alle duidelijkheid, de reconstructie van de Parkweg is niet bedoeld om de rijsnelheden van het autoverkeer te verhogen, maar dient ter verbetering van de verkeersveiligheid en doorstroming van het verkeer. Hierdoor kunnen de overige verkeersdeelnemers (voetgangers en fietsers) op een acceptabele en veilige wijze oversteken. De conclusies van reclamanten met betrekking tot de verkeersveiligheid als gevolg van de aanwezige bomen aan de noordzijde van het Volkspark en de huidige situatie op de Parkweg delen wij niet.

7h. Reclamanten:

Geluidsoverlast van het wegverkeer en het treinverkeer en rustig op je balkon zitten is er niet meer bij. Ook het uitzicht op de bomen is visueel beschadigd door hekwerk en gras. Dit heeft veel nadelige effecten voor omwonenden en het Volkspark. De milieudruk op de wegen Volksparksingel en Parkweg is al groot en wordt nu nog groter.

7h. Gemeentelijk commentaar:

Op grond van het feit dat er nabij de kaplocatie aan de zuidzijde van de Parkweg feitelijk geen omwonenden zijn en de afstand tussen de kaplocatie en omwonenden aan de oost- en zuidzijde van het Volkspark zodanig groot is, is het niet aannemelijk dat zij ten aanzien van de reconstructie van de Parkweg geluid- en of milieuhinder ondervinden. Wij zijn zelfs van mening dat een vlottere doorstroming van het autoverkeer op de Parkweg tot een vermindering van de geluids- en milieubelasting leidt.

7i. Reclamanten:

Meer asfalt betekent meer auto's. Meer autoverkeer in plaats van een goede doorstroming meer files, zeker 2 rijen dik. Het spoorviaduct tegenover De Jaargetijden heeft maar twee tunnels voor in en uitstroom van het autoverkeer. De Parkweg versmalt zich en het verkeer zoekt een uitweg, maar moet wachten. Dit betekent meer filedruk. De doorstroomsnelheid van het verkeer neemt af en de verwachte ca. 20% mobiliteit na reconstructie staat op de extra rijbaanstrook die daarvoor is gecreëerd. Buiten de spits en 's nachts verandert de Volksparksingel/ Parkweg in een autoracebaan. Dat is het nu al. De gemeente zegt hier niets tegen te kunnen doen, want in een bocht kun je moeilijk flitspalen zetten.

7i. Gemeentelijk commentaar:

Voor ons en vanuit onze verantwoordelijkheid is de doorstroming van het verkeer op de Parkweg van essentieel belang om deze weg te reconstrueren. Rekening houdende met de nu al bestaande verkeerscongesties op de Parkweg en de te verwachten autonome groei van het wegverkeer in de toekomst heeft ons doen besluiten tot herinrichting van de Parkweg zodanig dat zowel de doorstroming van het wegverkeer als ook een verbetering van de verkeersveiligheid nu en in de toekomst aanmerkelijk kan worden verbeterd. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de te verwachten autonome groei van het autoverkeer op de Parkweg ook zal plaatsvinden, indien de Parkweg niet zou worden gereconstrueerd met alle gevolgen van dien in de verkeersafwikkeling in dit deel van de stad Enschede.

Voor de Parkweg geldt een maximum rijsnelheid van 50 km/uur. Dat de Parkweg 's nachts door sommigen als een racebaan wordt beschouwd, heeft alles te maken met het gedrag en de instelling van deze categorie verkeersdeelnemers waartegen, anders dan het regelmatig controleren door de politie, weinig maatregelen kunnen worden genomen.

7j. Reclamanten:

Er worden opstoppen verwacht. Tijdens evenementen wordt in de groenstrook geparkeerd, dat gebeurt nu ook al en dat wordt alleen maar erger. Of automobilisten rijden zo langzaam dat zij in het park mee kunnen kijken en meegenieten van evenementen, joggers, wandelaars. Zeer slechte doorstroming van het autoverkeer doordat de blik van automobilisten afgewend wordt bij de gebeurtenissen in het park.

7j. Gemeentelijk commentaar:

Dit is een veronderstelling die wij niet zonder meer delen. Deze aannames zijn suggestief en voor ons geen vaststaand gegeven.

7k. Reclamanten:

Veel dikke bomen met struikgewas zijn al gekapt en afgescheiden met een hekwerk. Veel uitlaatgassen van auto's en vrachtwagens die zo in het park waaien en ook bij de dieren terecht komen. "Leuk om schaapjes te voeren in uitlaatgassen en verkeerslawaaï".

Lawaai van auto's en vrachtwagens met soms meer dan 60 decibel, 21.700 motorvoertuigen per dag. Joggen en/of wandelen in het park betekent een frisse neus halen in de stank van uitlaatgassen en verkeerslawaaï.

Door de reconstructie wordt het Volkspark aan de Parkwegzijde een weiland met wat jonge bomen, waar veel openheid is voor veel evenementen. Zo is het mogelijk dat je vanaf de weg in de auto (je staat toch in de file, de doorstromingsnelheid van het verkeer is na de reconstructie sterk afgenomen) mee kunt genieten van de activiteiten in het park. Je hoeft je auto ook niet uit en je pikt in je auto een graantje evenement mee, zeggen de voorstanders. Daarnaast zal er meer geclaxonneerd worden, omdat de bestuurders afgeleid zijn door evenementen. De gemeente Enschede ziet het Volkspark als evenementenpark en dan zijn de bomen en struiken lastig voor de voertuigen en evenementenopstelling. Echter dit nodigt niet uit tot een bezoek aan het park. Het park wordt door deze openheid een vervuild tochtgat en bij zonnig weer een zonverschroeiende plek waar niemand wil vertoeven.

7k. Gemeentelijk commentaar:

Dit zijn persoonlijke opvattingen en subjectief van aard. Door de herplantplicht worden nadelige effecten voor het Volkspark zoveel mogelijk voorkomen. De gemeente onderschrijft het belang van de kwaliteit van het Volkspark. Wij zien hierin tevens een taak weggelegd voor de Commissie van Beheer.

7l. Reclamanten:

De economische waarde van het groen van het Volkspark moet fiks inboeten door deze plannenmakerij. Ook de huizen rondom het Volkspark en de Volksparksingel zullen in waarde dalen en niet alleen vanwege de economische recessie. Uitzicht op het groen van bomen en Douglas dennen heeft meer verkoopkwaliteit dan een omsingeld hekwerk met daarin gelegen groen, waardoor de huizen goed zichtbaar bespied kunnen worden.

7l. Gemeentelijk commentaar:

Door de reconstructie van de Parkweg, het volgens ons noodzakelijk kappen van een aantal bomen om deze reconstructie te kunnen uitvoeren en de daar tegenover staande compensatiemaatregelen in de directe nabijheid door herplant van bomen van enige omvang zijn wij van mening dat hier geen sprake is van een verminderde waarde van het groen. Tevens zijn wij niet van mening dat er sprake is van een waardevermindering van woonhuizen rondom het Volkspark.

Indien reclamanten van mening zijn dat zij als gevolg van het nieuwe bestemmingsplan "Horstlanden-Veldkamp 2010" planschade zullen ondervinden, kunnen zij op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek tot planschade indienen.

7m. Reclamanten:

Het Volkspark is nu 15 ha groot en is voor het grootste gedeelte (11,5 ha) ontworpen door Dirk Watzel (1833-1906). Het Volkspark is geschonken aan de inwoners van Enschede door de heer H.J. van Heek en bekrachtigd door een notariële schenkingsakte (zie bijlage 1 van de zienswijze). De gemeente Enschede heeft zich in 1906 aan de plicht verbonden, de verantwoordelijkheid genomen naar de burgers van Enschede en aan de stichter die het park geschonken heeft, de gronden voor altijd Volkspark te houden.

Door de plannenmakerij en projecten anno 2010 wordt dit ernstig geschonden. De gemeente Enschede en de daartoe ingestelde Commissie van Beheer schaden in deze het zorgvuldigheidsbeginsel van de stichter H.J. van Heek (1814-1872). De gemeente Enschede komt zijn verplichtingen jegens zijn schenker niet na. Ook de daartoe door de gemeente Enschede ingestelde Commissie van Beheer kan nalatigheid worden verweten. Uit de eerste bepaling van de notariële akte van 1906 blijkt dat de omvang van de schenking voor altijd Volkspark moet blijven. De grenzen van het Volkspark zijn zichtbaar aanwezig door een hekwerk. De scheiding tussen gemeentelijk openbaar groen en Volkspark is daarmee een feit. Dit laat zich heel goed zien bij alle ingangen van het Volkspark, zoals bijvoorbeeld aan de Tweede Emmastraat en het daaraan grenzend gemeentelijk parkje met kunstwerk. Het hekwerk bepaalt de grenzen.

7m. Gemeentelijk commentaar:

Vanaf 1906 hebben wij de verantwoordelijkheid op ons hebben genomen om het Volkspark te onderhouden. Deze verplichting volgt uit de schenkingsakte en derhalve uit een contractuele band met de schenker van het park, de heer H.J. van Heek. Verbintenisrechtelijk is van belang dat deze verplichting geen derdenwerking heeft. Nakoming hiervan kan derhalve niet door derden worden afgedwongen.

Uit de zienswijze van reclamanten volgt evenwel dat het Volkspark zoals het park nu is, een stadspark is dat door reclamanten zeer wordt gewaardeerd. Dat toont aan dat wij ten aanzien van het Volkspark door de jaren heen wel degelijk aan onze verplichtingen hebben voldaan.

Dit neemt niet weg dat wij in het geval van de reconstructie van de Parkweg de maatschappelijke belangen zwaarder hebben laten wegen, dan het verlies van een aantal bomen en een strook grond van het Volkspark. Uiteraard zal vanuit onze verantwoordelijk het verlies aan groen en bomen in de directe omgeving worden gecompenseerd.

In de plannen voor de reconstructie van de Parkweg wordt langs een deel van deze weg een strook van 4 tot 4,5 meter breed gebruikt, voor de aanleg van een voetpad en een fietspad. Gelet op de locatie aan de uiterste rand van het park, het betrekkelijke geringe oppervlak waar het om gaat en de compensatie van bomen en groen elders, kan worden gesteld dat de beoogde reconstructie van de Parkweg het behoud van het Volkspark niet aantast en de plannen daardoor niet in strijd zijn met de schenkingsvoorwaarden. Overigens willen wij erop wijzen dat de Commissie van Beheer van het Volkspark, die tot taak heeft het behoud van het Volkspark te bewaken (punt 5 van de schenkingsakte), met het reconstructieplan voor de Parkweg heeft ingestemd. Deze commissie is door de heer H.J. van Heek zelf bij schenkingsakte in het leven geroepen en is een onafhankelijk van de gemeente functionerende instantie.

Tenslotte merken wij op dat enkele jaren geleden de sportvelden in het Volkspark als zodanig zijn opgeheven en na herinrichting, integraal onderdeel zijn gaan uitmaken van het Volkspark als openbaar toegankelijk parkgebied. In die zin is er sprake van een (forse) functionele en ook kwalitatieve uitbreiding van het Volkspark.

De mening dat wij onze verplichtingen niet nakomen, wordt derhalve niet door ons gedeeld en verder voor kennisgeving aangenomen.

7n. Reclamanten:

De Commissie van Beheer van het Volkspark wordt benoemd en geïnstalleerd door de gemeente Enschede en is hier sprake van een belangenverstrengeling. De gemeente Enschede bevestigt dit schriftelijk, de commissie van Beheer van het Volkspark niet.

7n. Gemeentelijk commentaar:

Zoals hiervoor reeds is aangegeven is de Commissie van Beheer door de heer H.J. van Heek zelf bij schenkingsakte in het leven geroepen. De commissie is een onafhankelijk van de gemeente functionerende instantie. Zij heeft slechts tot doel het beheer van het Volkspark.

Het feit dat de Commissie van Beheer over het Volkspark eveneens een zienswijze heeft ingediend, toont aan dat deze commissie onafhankelijk van de gemeente handelt. De commissie zou ons inziens geen bestaansrecht hebben indien dit niet het geval zou zijn. Van een eventuele belangenverstrengeling kan hier overigens geen sprake zijn, omdat de belangen voor de reconstructie van de Parkweg voor de gemeente Enschede anders zijn dan die voor de Commissie van Beheer van het Volkspark. De conclusie van reclamanten wordt niet door ons gedeeld en verder voor kennisgeving aangenomen.